

Наредба № 9 от 5 декември 2019 г. за защита на горските територии от болести, вредители и други повреди

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ

НАРЕДБА № 9 от 5 декември 2019 г. за защита на горските територии от болести, вредители и други повреди

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се определят условията, редът и начинът за организиране и провеждане на защитата на горските територии от болести, вредители и други повреди.

(2) Основни задачи по защитата на горските територии са:

1. установяване появата и разпространението на болести, вредители и други повреди, мониторинг и оценка на въздействието им върху здравословното състояние на горскодървесната растителност;
2. изготвяне на прогнози за поява и развитие на болести, вредители и други повреди;
3. прилагане на методи и средства за защита на горите и създаване на организация за контрол и борба с болести, вредители и други повреди;
4. отчитане и анализиране на проведените лесозащитни мероприятия;
5. предлагане на решения на лесозащитни и екологични проблеми, свързани със защитата на горските територии.

Чл. 2. (1) Министърът на земеделието, храните и горите чрез Изпълнителната агенция по горите (ИАГ) осъществява държавната политика в областта на защитата на горските територии от болести, вредители и други повреди, включително използването на продукти за растителна защита (ПРЗ).

(2) Изпълнителната агенция по горите оказва методическо ръководство, консултира собствениците на гори, дава предписания и извършва контрол по защитата на горските територии от болести, вредители и други повреди.

(3) Лесозащитните станции (ЛЗС) оказват методическо и практическо ръководство, консултират, дават предписания и извършват контрол по защитата на горските територии от болести, вредители и други повреди в определения им териториален обхват на дейност.

(4) Регионалните дирекции по горите (РДГ) консултират, дават предписания, координират и контролират дейността по защитата на горските територии в определения им териториален обхват на дейност.

(5) Предписанията на органите по ал. 2, 3 и 4 за защита на горите от болести, вредители и други повреди са задължителни за държавните предприятия по чл. 163 от Закона за горите (ЗГ), общините, учебно-опитните горски стопанства (УОГС) и другите собственици на горски територии.

Чл. 3. Лесозащитните станции:

1. изготвят прогнози за нападение от болести, вредители и други повреди и определят необходимостта от лесозащитни мероприятия;
2. оказват методическо и практическо ръководство и консултират държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ, общините, УОГС и другите собственици на горски територии по въпросите на растителната защита;
3. извършват контрол на проведените наблюдения и лесопатологични обследвания;
4. провеждат лесопатологичен мониторинг в стационарни обекти, лабораторни изследвания и анализи;
5. дават предписания за провеждане на лесозащитни мероприятия в горските територии, които се регистрират в деловодната система на съответната ЛЗС;
6. въвеждат, проверяват и актуализират данни в информационната система на ИАГ относно мероприятията, свързани със защитата на горските територии от болести, вредители и други повреди;
7. определят необходимостта и вида на прилаганите ПРЗ;
8. проверяват и издават удостоверения за здравословното състояние на посадъчния материал в горските разсадници, които се регистрират в съответната деловодна система;
9. осъществяват контрол на цялостната дейност при провеждане на въздушно пръскане;
10. контролират изпълнението на предписанията и/или предвидените в прогнозите мероприятия за защита на горските територии;
11. изготвят отчети за здравословното състояние на горските територии и проведените лесозащитни мероприятия;
12. провеждат специализирани инструктажи и обучения;
13. правят предложение до Националната комисия по лесозащита за обявяване на каламитет или епифитотия;
14. организират, координират и контролират защитата на горите в случаите на обявен каламитет или епифитотия;
15. изготвят предложения до ИАГ за използване на разрешени за употреба ПРЗ в горските територии по реда на Закона за защита на растенията (ЗЗР);
16. участват в провеждането на национален мониторинг на карантинни вредители в горските екосистеми;
17. осъществяват и други функции и задачи съгласно устройствения правилник на съответната ЛЗС.

Чл. 4. Регионалните дирекции по горите извършват следните дейности, свързани със защитата на горските територии от болести, вредители и други повреди:

1. консултират държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ, общините, УОГС и другите собственици на горски територии по защита на горите от болести, вредители и други повреди;
2. осъществяват контрол по изпълнение на дадените указания, предписания и проведените мероприятия за защита на горските територии;
3. издават предписания за провеждане на санитарна и принудителна сеч, които се регистрират в съответната деловодна система и се публикуват на интернет страницата на ИАГ;
4. въвеждат данни в информационната система на ИАГ относно мероприятията, свързани със защитата на горските територии на територията на съответната РДГ.

Чл. 5. Собствениците на горски територии, съответно лицата, на които са предоставени за управление, организират и осъществяват следните дейности, свързани със защитата на горските територии от болести, вредители и други повреди:

1. провеждат наблюдение и сигнализируют за установени болести, вредители и други повреди в горите;
2. провеждат лесопатологично обследване за наличие на болести, вредители и други повреди;
3. изпълняват предвидените с прогнози и предписания лесозащитни мероприятия;
4. изготвят сведения за резултатите от предприетите мерки за борба;
5. въвеждат данни в информационната система на ИАГ относно мероприятията, свързани със защитата на горските територии на територията на съответното държавно предприятие.

Чл. 6. (1) Защитата на горските територии от болести, вредители и други повреди се организира и осъществява от собствениците, съответно от лицата, на които територията е предоставена за управление, за тяхна сметка.

(2) В горските територии – държавна собственост, лесозащитните мероприятия се провеждат от териториалните поделения на държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ и УОГС.

(3) Общините, физическите и юридическите лица – собственици на гори, както и техните обединения могат да възлагат чрез договор дейностите по защита в горските територии – тяхна собственост, на държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ или на лесозащитните

станции.

Чл. 7. (1) Изпълнителният директор на ИАГ създава консултативен орган – Национална комисия по лесозащита (НКЛЗ).

(2) В състава на НКЛЗ се включват представители на Министерството на земеделието, храните и горите (МЗХГ), Министерството на околната среда и водите (МОСВ), ИАГ, Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ), ЛЗС, Института за гората при Българската академия на науките (ИГ при БАН) и Лесотехническият университет (ЛТУ). При необходимост в заседанията на НКЛЗ могат да участват представители на държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ, собственици на гори и други организации и институции.

(3) Заседанията на НКЛЗ се провеждат веднъж годишно и при необходимост.

(4) Националната комисия по лесозащита осъществява следните функции и задачи:

1. извършва анализ на здравословното състояние на горите в отделни райони и страната и прави предложения;
2. преценява необходимостта от провеждане на лесозащитни мероприятия и дава препоръки;
3. изготвя становище по представените прогнози за очакваните нападения от болес ти, вредители и други повреди в горските територии;
4. анализира резултатите от лесопатологичния мониторинг на горските екосистеми;
5. дава становище за вида на използваните ПРЗ в зависимост от здравословното състояние на горите, вида и плътността на популациите на вредителите;
6. обсъжда и приема експертни оценки по въпросите на защитата на горите, възложени със заповед на изпълнителния директор на ИАГ;
7. изготвя становище по годишните отчети на ЛЗС за проведените лесозащитни мероприятия;
8. прави предложения при разработване на нормативни актове в областта на защитата на горите;
9. прави предложения за разработване на научноизследователски и приложни теми по лесозащитни проблеми от национален и регионален характер, изразява становище по направените разработки и ги предлага за утвърждаване от изпълнителния директор на ИАГ;
10. дава предложения за предприемане на мерки при възникване на каламитет или епифитотия.

Чл. 8. (1) Оценка на здравословното състояние на горите и необходимостта от провеждане на защитни мероприятия в тях се извършва с прогнози, изготвени от ЛЗС за районите им на дейност. Прогнозите с положително становище от НКЛЗ се утвърждават от изпълнителния директор на ИАГ.

(2) При наличието на данни за каламитет или епифитотия в горските територии се изготвя обосновка от съответната ЛЗС за очакваните повреди и необходимостта от провеждане на лесозащитни мероприятия.

(3) Въз основа на обосновката по ал. 2 изпълнителният директор на ИАГ свиква НКЛЗ и представя предложение пред министъра на земеделието, храните и горите за обявяване на каламитет или епифитотия и осигуряване на финансиране.

(4) Въз основа на предложението по ал. 3 министърът на земеделието, храните и горите обявява със заповед каламитет или епифитотия за определен район, област или за територията на цялата страна. В заповедта се определят:

1. съответната територия от страната;
2. видът на вредителя или болестта;
3. видът на мерките за борба и срокът за прилагането им.

(5) При обявен каламитет или епифитотия всички лица, включително държавните и общинските органи, собствениците и ползвателите на горските територии в района, областта или на територията на цялата страна, оказват съдействие при прилагане на мерките за борба срещу съответния вредител или болест.

Чл. 9. (1) Изпълнителната агенция по горите създава и поддържа информационна система с база данни за защита на горските територии от болести, вредители и други повреди, съдържаща следната информация:

1. сигнали и сигнални листове;
2. резултати от лесопатологично обследване;
3. предписания;
4. предвидени лесозащитни мероприятия;
5. информация за необходимите продукти за растителна защита;
6. отчети на изпълнените мероприятия;
7. друга информация.

(2) Условието и редът за достъп до информационната система по ал. 1 се определят със заповед на изпълнителния директор на ИАГ.

Глава втора

НАБЛЮДЕНИЕ, СИГНАЛИЗИРАНЕ, МОНИТОРИНГ, ЛЕСОПАТОЛОГИЧНО ОБСЛЕДВАНЕ И АНАЛИЗ НА МАТЕРИАЛИ

Раздел I

Наблюдение и сигнализиране

Чл. 10. (1) Наблюденията за установяване на здравословното състояние на горските територии, наличието на болести, вредители и други повреди се провеждат целогодишно.

(2) Наблюденията по предходната алинея се организират от собственика или от лицето, на което територията е предоставена за управление, и се осъществяват от лица с лесовъдско образование.

(3) При откриване на болести, вредители и други повреди правоимащите лица съгласно заповедта по чл. 9, ал. 2 въвеждат данните в сигнален лист по образец, утвърден със заповед на изпълнителния директор на ИАГ, който се регистрира в информационната система на ИАГ.

(4) Директорът на ДГС/ДЛС/УОГС или ръководителят на общинската горска структура и на сдружението по чл. 183 от ЗГ при необходимост организира извършването на проверка в триденен срок от регистрирането на сигналния лист, като констатациите от нея се отразяват в информационната система на ИАГ.

(5) При необходимост лицата с достъп по чл. 9, ал. 2 до информационната система на ИАГ заявяват в сигналния лист искане за допълнително обследване или консултация от ЛЗС или РДГ.

Чл. 11. (1) При наличие на признаци за фитосанитарни проблеми и/или повреди в горските територии се подава сигнал в съответното държавно горско стопанство (ДГС), държавно ловно стопанство (ДЛС), УОГС, Регионалната дирекция по горите (РДГ), в общинската горска структура или в сдружението по чл. 183 от ЗГ по телефон, факс, електронна или обикновена поща. Сигнал може да подаде всяко лице.

(2) В сигнала се посочва:

1. подател и данни за контакт;
2. местонахождение на засегнатата горска територия;
3. описание на повредата.

(3) Постъпилите сигнали се регистрират в съответната администрация.

(4) Когато постъпилият сигнал се отнася за горска територия, която не се управлява от получателя, той се препраща в триденен срок от получаването му на лицето по ал. 1, стопанисващо съответната територия.

(5) Проверките на сигнали за горски територии, собственост на физически и/или юридически лица, се извършват от ДГС/ДЛС/РДГ.

(6) Директорът на ДГС/ДЛС/УОГС/РДГ, ръководителят на общинската горска структура и на сдружението по чл. 183 от ЗГ в 7-дневен срок от получаване на сигнала организира извършването на документална проверка, като при необходимост се извършва и проверка на терен. При констатиран фитосанитарен проблем се прилага редът на чл. 10, ал. 3.

Раздел II

Мониторинг

Чл. 12. Екологичният мониторинг на горските екосистеми е комплекс от задачи и методи за наблюдение, събиране на информация, обобщаване и анализ на резултатите, очертаване на тенденциите за състоянието на горите в зависимост от въздействието на отделни екологични фактори на средата и тяхната динамика, който се провежда от Изпълнителната агенция по околна среда.

Чл. 13. (1) Лесопатологичният мониторинг в стационарните обекти се провежда от експерти от ЛЗС за проследяване числеността и динамиката на вредители и болести, степента на повреди на горите от тях и за определяне на количествените и качествените показатели на популациите и тенденциите за нарастване или намаляване на градациите.

(2) Количествените и качествените показатели за отделните вредители и болести се определят въз основа на данни, получени при наблюдения в стационарни обекти, разположени в насаждения, в които периодически са установявани огнища на нападения.

(3) Количествените и качествените показатели по ал. 2 са основа за съставяне на прогнози за нападения.

Чл. 14. (1) Лесозащитните станции определят стационарни обекти по чл. 13, ал. 2 в горски територии.

(2) Площта на всеки стационарен обект трябва да бъде съобразена с биологията и екологията на вредителя.

(3) За всеки стационарен обект ЛЗС отразяват събраните данни в сведение по образец (приложение № 1).

Раздел III
Лесопатологично обследване

Чл. 15. (1) Лесопатологично обследване се извършва целогодишно за установяване на здравословното състояние на горските територии, както и при констатирано нападение от болести, вредители и други повреди.

(2) При лесопатологичното обследване се установяват:

1. размерът и видът на нападнатата площ;
2. видът и стадият на вредителя, болестта или повредата;
3. степента на увреждане.

Чл. 16. (1) Лесопатологичното обследване е периодично и специално.

(2) Периодично обследване се извършва всяка година в зависимост от биологията на вредителите и причинителите на заболявания и други повреди.

(3) На периодично лесопатологично обследване подлежат:

1. действащи огнища от биотични фактори;
2. всички обекти, в които при наблюденията през текущата година са установени признаци за нападения от болести, вредители и други повреди;
3. насаждения, в които през предходни години е имало увреждане от абиотични фактори и пожари;
4. горски разсадници и новосъздадени култури;
5. временни складове за дървесина, обекти по чл. 206 от ЗГ и в съседните на тях насаждения.

(4) Специално обследване се провежда при възникване на лесопатологичен проблем за отделна територия или за цялата страна.

Чл. 17. (1) Лесопатологичното обследване се извършва маршрутно и чрез залагане на пробни площи, моделни дървета, уловки със синтетични полови или агрегационни феромони, лепливи пояси и др. Броят им се определя в зависимост от големината на обследваната площ и вида на вредителя или патогена.

(2) Резултатите от лесопатологичното обследване и предписанията се отразяват в информационната система на ИАГ в 7-дневен срок след провеждането им в сведение по образец, утвърден със заповед на изпълнителния директор на ИАГ.

Чл. 18. Въз основа на резултатите от лесопатологичните обследвания се определя необходимостта от провеждане на лесозащитни мероприятия, като по преценка на органите по чл. 2, ал. 2, 3 и 4 се изготвят предписания, които се отразяват в информационната система на ИАГ.

Чл. 19. Лесозащитните станции провеждат ежегодно инструктаж – обучение на лицата, които ще извършват обследвания от РДГ, държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ, ДГС/ДЛС, УОГС, общините, сдруженията по чл. 183 от ЗГ и физическите лица, регистрирани за упражняване на лесовъдска практика.

Чл. 20. (1) В горски територии – държавна собственост, лесопатологичното обследване се провежда от ДГС/ДЛС и УОГС в районите им на дейност.

(2) В горските територии, собственост на общини, юридически и физически лица и на сдруженията по чл. 183 от ЗГ, лесопатологичното обследване се организира и финансира от собствениците на горите и може да се възложи с договор на ДГС/ДЛС, ИГ при БАН или ЛТУ. Лесопатологичното обследване може да бъде извършено и от лице с висше лесовъдско образование, регистрирано в публичния регистър на ИАГ за упражняване на лесовъдска практика, с което собственикът е сключил договор.

(3) Лесопатологичното обследване може да се проведе и от ЛЗС след сключване на договор, като разходите са за сметка на собственика или лицето, на което е възложено управлението на територията.

(4) В срок до 10 ноември въз основа на резултатите от лесопатологичното обследване ДГС/ДЛС, УОГС, общините и сдруженията по чл. 183 от ЗГ изготвят и изпращат в РДГ обзор за здравословното състояние на горите, които стопанисват. Обзор може да бъде изготвен и изпратен и от други собственици.

(5) В срок до 20 ноември въз основа на резултатите от извършените лесопатологични обследвания и контролни теренни проверки РДГ обобщава получената информация по ал. 4, изготвя обобщен обзор за здравословното състояние на горските територии по видове собственост и го изпраща в съответната ЛЗС.

(6) В срок до 20 декември въз основа на резултатите от извършените лесопатологични обследвания и контролни теренни проверки, данните от проведения мониторинг в стационарни обекти, получените обзори от РДГ и лабораторните анализи през текущата година лесозащитните станции изготвят прогноза за нападенията от болести, вредители и други повреди за следващата година и я представят на ИАГ.

(7) Обзорът съдържа:

1. обща оценка за здравословното състояние на горите;
2. данни за проведените лесопатологични обследвания;
3. тенденции в развитието на основните вредители, болести и други повреди;
4. преценка за необходимост от провеждане на лесозащитни мероприятия.

(8) Резултатите от извършените лесопатологични обследвания по ал. 1, 2 и 3, отразени по реда на чл. 17, ал. 2, се обобщават в приложение № 2 в информационната система на ИАГ.

Чл. 21. (1) Регионалните дирекции по горите, съответно ЛЗС, извършват целогодишно контролни проверки в не по-малко от 10 % от обследваните площи в района им на дейност.

(2) За всяка извършена проверка се съставя протокол и резултатите се отразяват в информационната система на ИАГ.

Раздел IV
Лесопатологично обследване на по-важните насекоми вредители, болести и повреди

Чл. 22. Лесопатологичното обследване се провежда съобразно биологичните особености на вредителите и болестите.

Чл. 23. При лесопатологично обследване на насекоми вредители по плодовете и семената резултатите от обследването и анализа се попълват в сведение по образец (приложение № 3).

Чл. 24. (1) Лесопатологичното обследване на насекоми вредители по листата включва:

1. оценка на разпространението на насекомия вредител и степента на обезлистване; степента на обезлистване се определя в края на ларвното развитие на вредителя съгласно приложение № 4; данните се обобщават в сведение за насаждения, обезлистени от листо гризещи вредители, съгласно приложение № 5;
2. оценка на здравословното състояние на насаждението, състоянието и фазата на развитие на вредителя;
3. събиране на материали за анализи (яйца, ларви, какавиди, възрастни и др.), които се изпращат в ЛЗС със сведение по образец (приложение № 6);
4. преценка на опасността от обезлистване.

(2) Лесопатологичното обследване се провежда по отделни насекоми вредители и фази от тяхното развитие, както следва:

1. гъботворка – в стадий „яйце“ се провежда през периода август – октомври, като на всеки 500 дка се проверяват по 100 дървета за наличие на яйцекупчинки; измерва се диаметърът на дърветата и от всеки обект се събират по 10 броя яйцекупчинки за анализ, с различна големина и от различно изложение и се изпращат в лесозащитната станция;
2. пръстенотворка – в стадий „яйце“ се провежда през юни – октомври, като на всеки 200 дка нападната площ се проверяват 3 броя дървета за наличие на яйцепръстенчета; при необходимост се допуска отсичане на 1 – 2 броя дървета на всеки 100 дка; събират се не по-малко от 10 броя яйцепръстенчета за всеки обект и се изпращат в лесозащитната станция за анализ;
3. листозавивачки – в стадий „яйце“ се провежда през януари – февруари, като на всеки 500 дка от 3 – 5 броя дървета се вземат по 3 пробни клонки от горната, средната и долната част на короната с дължина 0,5 м и се изпращат в лесозащитната станция за анализ; при необходимост се допуска отсичане на моделни дървета;
4. педомерки – в стадий „възрастно (пеперуда)“ се провежда през периода октомври – ноември, като на всеки 500 дка се залагат на 3 – 5 броя дървета лепливи пояси на височина 1,5 м с широчина 10 см; отношението между уловените женски пеперуди към дължината на лепливия пояс в сантиметри показва степента на нападение; нападението се определя като слабо при отношение до 2, средно до 3 и силно над 3; текущите резултати от обследването се отразяват в дневник (приложение № 7);
5. златозадка – в стадий „гъсеница“ се провежда през есента, като на всеки 500 дка се проверяват по 100 броя дървета; при необходимост се допуска отсичане до 10 броя дървета; събират се не по-малко от 10 гнезда с различна големина и се изпращат в лесозащитната станция за анализ;
6. бяла върбова пеперуда – в стадии „яйцекупчинки“ и „какавиди“ се провежда през май – юни (I поколение) и август (II поколение); проверяват се не по-малко от 30 броя дървета за наличие на яйцекупчинки; събират се не по-малко от 10 яйцекупчинки за всеки обект и се изпращат в лесозащитната станция за анализ;
7. дъбова процесия – в стадий „гъсеница“ се провежда по паяжинните гнезда през май – юни, като на 200 дка се проверяват по 100 броя дървета; в стадий „яйце“ се провежда през периода септември – октомври, като на всеки 500 дка се проверяват по 100 броя дървета

за наличие на яйцекупчинки; от всеки обект се събират по 10 броя яйцекупчинки и се изпращат в лесозащитната станция за анализ;

8. борова процесия – в стадий „яйце“ се провежда през юли – септември, като на всеки 100 дка се проверяват по 10 дървета за наличие на яйчени калъфчета; при височина на дърветата над 8 м се допуска отсичане на 1 – 2 броя дървета на всеки 100 дка; за всеки обект се събират по 10 яйчени калъфчета и се изпращат в лесозащитната станция за анализ; очакваното нападение се определя като силно при установяване на едно яйчено калъфче средно на дърво в култури до 20 години и 3 броя за култури над 20 години; в стадий „гъсеница“ се провежда по гъсенични къдели от октомври до декември, като на 100 дка се проверяват по 20 броя дървета; степента на обезлистване се определя съобразно фенологичната форма;

9. ръждава борова листна оса – в стадий „какавида“ се провежда през август – септември, като на 30 дка се залагат по 1 – 2 броя пробни площадки по 1 кв. м, от които се събират всички какавиди на вредителя; поставят се в обозначени пликчета по обекти и се изпращат в лесозащитната станция за анализ;

10. обикновена борова листна оса – в стадий „какавида“ се провежда през март – април, като на 30 дка се залагат по 1 – 2 броя пробни площадки по 1 кв. м, от които се събират всички какавиди на вредителя; поставят се в обозначени пликчета по обекти и се изпращат в лесозащитната станция за анализ.

Чл. 25. (1) Лесопатологичното обследване за насекомни вредители по стъблата и клоните се провежда в периода от април до октомври по дървесни видове и групи вредители в зависимост от тяхната биология. Текущите резултати се отразяват в приложение № 8.

(2) Лесопатологичното обследване се извършва:

1. чрез пробни площи или ленти, обхващащи не по-малко от 5 % от засегащата площ – обследват се не по-малко от 30 дървета и се извършва оценка на повредите по скала (приложение № 4);

2. чрез залагане на ловни дървета или агрегационни феромони; за текущите резултати се попълва дневник по образец (приложение № 7);

3. чрез залагане на ловни кори – на 100 дка се залагат по 4 – 5 броя и се проверяват през 20 дни; за текущите резултати се попълва сведение по образец (приложение № 7).

(3) Лесопатологичното обследване за летораслозавивачки се извършва през май – юни, като на 10 дка се проверяват за наличие на повреди не по-малко от 10 броя дървета. Определят се повредите на централни и странични леторасли. Изрязват се 30 броя нападнати леторасли от обект и се изпращат в лесозащитната станция за анализ. Нападението се определя като силно при 20 % повредени централни леторасли в обследваната площ.

Чл. 26. (1) Лесопатологичното обследване на насекомни вредители по корените се провежда през есента чрез пробни площадки с размери 50/50/60 см по 10 броя на дка за разсадници и 2 броя на дка за новосъздадени култури. Събраните вредители се изпращат в лесозащитната станция за анализ.

(2) Степента на нападение се определя по броя на ларвите, приравнени към III възраст, на 1 кв. м. За текущите резултати се изготвя сведение по образец (приложение № 9).

Чл. 27. (1) Лесопатологичното обследване в разсадници и в новосъздадени култури за насекомни вредители се извършва:

1. по нанесените повреди се проверяват по 30 броя фиданки на декар;

2. за поници и фиданки чрез пробни площадки по 1 лин. м, представляващи 2 % от площта, заета от всеки дървесен вид, разположени диагонално на лехите и парцела

(2) Състоянието на пониците и фиданките се отчита по тристепенна скала (0 – здрави, 1 – повредени, 2 – загинали).

(3) При необходимост от определяне на насекомния вредител се вземат проби от 200 броя семена за всеки дървесен вид, 50 – 100 поника и 10 – 30 фиданки (според размера) с различна степен на повреда заедно с почва, които се изпращат в лесозащитната станция за анализ.

Чл. 28. Лесопатологичното обследване на плодове и семена за заразеност с фитопатогенни гъби се извършва преди събирането им, по време на съхраняването и задължително преди засяване. Текущите резултати от обследването и анализа се попълват в сведение по образец (приложение № 3).

Чл. 29. (1) Лесопатологичното обследване на фиданките в разсадниците за повреди от фитопатогенни гъби се извършва най-малко 2 пъти годишно:

1. за семена – чрез 20 разкопки по 1 лин. м за всеки 10 дка;

2. за поници и фиданки чрез пробни площадки по 1 лин. м, представляващи 2 % от площта, заета от всеки дървесен вид, разположени диагонално на лехите и парцела.

(2) Състоянието на пониците и фиданките се отчита по тристепенна скала (0 – здрави, 1 – заболели, 2 – загинали).

(3) За определяне причината за заболяването се вземат проби от 200 броя семена за всеки дървесен вид, 50 – 100 поника и 10 – 30 фиданки (според размера) с различна степен на повреда заедно с почва, които се изпращат в лесозащитната станция за анализ.

Чл. 30. (1) Лесопатологичното обследване на култури и насаждения за повреди от фитопатогенни гъби, бактерии и вируси се провежда, като се обследват не по-малко от 30 броя фиданки или дървета за всеки 10 дка.

(2) Оценката на здравословното състояние на дърветата и насажденията се извършва по степените на обезлистване и промяна в цвета на короните (приложение № 4), като се посочва и причинителят на повредата.

Чл. 31. Лесопатологичното обследване за повреди от фитопатогенни нематоди се извършва в периода юли – август, като за стъблените нематоди се вземат проби за изследване от 5 моделни дървета на 10 дка, а за почвообитаващите – 6 проби по 200 – 300 г почва за всеки 10 дка площ, и се изпращат в лесозащитната станция за анализ.

Чл. 32. Лесопатологичното обследване за повреди от гризачи се извършва през есента и рано напролет чрез залагане на 1 – 2 пробни площи с размери 10 x 50 м на 10 дка. В горските разсадници могат да се използват и капани – по 15 – 20 броя на декар. Определят се видът на гризачите и тяхната численост. Текущите резултати от обследването се отразяват в дневник по образец (приложение № 7).

Чл. 33. Лесопатологичното обследване за повреди от дивеч се извършва през пролетта, като се обследват не по-малко от 200 дървета за младите (до 40 години) и 100 за възрастните насаждения. Определят се видът на повредата (прегризване, обелване и др.), нападнатата площ и степента на повредите.

Чл. 34. Лесопатологичното обследване за повреди от висши паразитни растения се извършва по наличието на храсти по дърветата, като се обследват не по-малко от 100 дървета. Нападението се определя като слабо при 1 – 2 броя храсти на дърво и силно при над 3 броя.

Чл. 35. Лесопатологичното обследване за повреди от абиотични и антропогенни фактори се провежда цялостно. Отчитат се причината, видът и степента на повредата по скала (приложение № 4).

Раздел V

Анализ на материали от лесопатологичното обследване

Чл. 36. (1) Анализ на яйца на насекомни вредители се извършва визуално – директно или след предварителна обработка (навлажняване, обезкосмяване, премахване на хориона, отглеждане във фотоеклатори и др.).

(2) Яйцата се определят като здрави, стерилни и опаразитени.

(3) По установеното количество здрави яйца средно на едно дърво се определя очакваното обезлистване (приложение № 10).

(4) Резултатите от анализите на яйца на насекомни вредители се отразяват в сведение съгласно приложение № 11.

Чл. 37. (1) Анализ на ларви и какавиди на насекомни вредители се извършва визуално – директно или след доотглеждане в лабораторни и/или контролирани полски условия, като при необходимост се извършва и дисекция. Резултатите от анализите на какавиди се отразяват в сведение съгласно приложение № 11.

(2) При анализа се определят здрави, опаразитени и инфектирани (с бактерии, вируси, гъби и микроспоридии) индивиди.

(3) Очакваното обезлистване от листозавивачки, педомерки и борови листни оси се определя по следния начин:

1. листозавивачки и педомерки – степента на нападение се установява по процентното отношение между броя на излюпените ларви и броя на живите пъпки на клонките на всяко моделно дърво; при 40 – 50 бр. гъсеници на 100 бр. живи пъпки се очаква 100 % обезлистване; определя се по следната формула:

$$\text{Степен на нападение (K)} = \frac{\text{брой гъсеници}}{\text{брой пъпки}} \times 100 ,$$

$$\text{Очаквано обезлистване} = \frac{K}{50} \times 100 ;$$

2. борови листни оси – по установеното количество на здравите женски какавиди средно на 1 кв.м площ се определя очакваното обезлистване (приложение № 10); за определяне на диапаузата в какавиден стадий се оставят 10 % от здравите пашкули за имажиниране.

Чл. 38. Анализ за диагноза на заболяването на дървесните видове се извършва чрез:

1. макроскопски метод – за определяне типа на заболяването и разпространението му (равномерно или огнищно), описание на симптомите, разпределението им по органите на растенията и други особености;
2. микроскопски метод – за определяне вида на причинителя по наличието на микроскопични плодни тела, спори и мицел;
3. биологичен метод – за определяне причинителя на заболяването чрез отглеждане във влажна камера и/или изолиране в култура върху хранителна среда.

Глава трета

ПРОГНОЗА ЗА НАПАДЕНИЕ ОТ БОЛЕСТИ, ВРЕДИТЕЛИ И ДРУГИ ПОВРЕДИ

Чл. 39. (1) Прогнозата се изготвя от ЛЗС въз основа на резултатите от лесопатологичното обследване, лесопатологичния мониторинг в стационарните обекти, анализа на събраните материали и определените количествени и качествени показатели.

(2) Прогнозите са: годишни, краткосрочни и многогодишни (дългосрочни).

(3) При необходимост от изменение на мероприятията по одобрената годишна прогноза по искане на заинтересованото лице ЛЗС извършва проверка, за което се изготвя протокол.

Чл. 40. (1) Годишната прогноза предвижда появяване на болести, насекоми и други вредители и повреди, териториалното им разпространение и степен на увреждане в рамките на една година. Тя включва:

1. обобщено сведение за резултатите от лесопатологичното обследване съгласно приложение № 2;
2. сведение за резултатите от анализите на събраните материали от лесопатологичното обследване съгласно приложение № 11;
3. сведение за резултатите от лесопатологичния мониторинг в стационарни обекти съгласно приложение № 12;
4. обзор за резултатите от лесопатологичното обследване, данни за стационарните обекти и обосновка за предвидените мероприятия.

(2) Годишната прогноза се изготвя по РДГ, ДП, ДГС/ДЛС/УОГС, общините, сдруженията по чл. 183 от ЗГ и другите собственици на гори обобщено по собственост на горите и се представя в ИАГ в срок до 20 декември.

(3) След одобряване на годишната прогноза в срок до 15 март ЛЗС изготвят и изпращат коригирано сведение за обектите, предвидени за борба, включително за вида и необходимите количества ПРЗ (приложение № 13) на ИАГ, РДГ, държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ, общините и сдруженията по чл. 183 от ЗГ.

Чл. 41. (1) Краткосрочната прогноза се изготвя за период, по-малък от година.

(2) Краткосрочната прогноза се изготвя от ЛЗС и предвижда развитието на вредителя или патогена в определен стадий, популационната плътност, разпространението, степента на нападение и вредност съгласно изискванията, посочени в чл. 40, ал. 1.

(3) След одобряване на краткосрочната прогноза ЛЗС изготвят и изпращат коригирано сведение за обектите, предвидени за борба, включително за вида и необходимите количества ПРЗ (приложение № 13) на ИАГ, РДГ, държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ, общините и сдруженията по чл. 183 от ЗГ.

Чл. 42. (1) Многогодишната прогноза се изготвя за период, по-дълъг от година, и предвижда основните тенденции в развитието на болестите, насекомните вредители и други повреди и промените в здравословното състояние на горите. Изработва се с участието на специалисти от научни институти, университети, специализирани териториални звена и други заинтересовани страни.

(2) Многогодишната прогноза се изготвя по данни от:

1. екологичния и лесопатологичния мониторинг на горските екосистеми;
2. годишните и краткосрочните прогнози и отчети на лесозащитните станции;
3. експертните за здравословното състояние на горите;
4. дендрохронологичните анализи и научните изследвания на каламитети и епифитотии;
5. климатичните данни.

Глава четвърта

МЕТОДИ ЗА ЗАЩИТА НА ГОРИТЕ

Раздел I

Профилактика и карантина

Чл. 43. (1) Профилактичните мероприятия са система от дейности и правила – лесовъдски, агротехнически и биологични, осигуряващи предпазване, ограничаване и предотвратяване на появата и развитието на болести, вредители и други повреди.

(2) Профилактичните мероприятия се осъществяват от ДГС, ДЛС, УОГС, общините и другите собственици на гори и се контролират от ИАГ, нейните структури и специализирани териториални звена и включват:

1. прилагане на подходяща агротехника и технология при обработката на почвата и отглеждането на здрави фиданки;
2. използване на здрав и стандартен посевен и посадъчен материал;
3. проверка и установяване на здравословното състояние на посадъчните материали в горските разсадници от лесозащитните станции, като резултатите се отразяват в удостоверение по образец (приложение № 14);
4. правилно съхраняване, опаковане и движение на фиданките;
5. редовно и навременно отглеждане на културите;
6. земеделско ползване от 3 до 5 години на площи, заразени с пнчушка, преди ново залесяване с горскодървесни видове;
7. провеждане на отгледни сечи, почистване на сечищата и недопускане на механични повреди по оставащите след сечта дървета и подрост;
8. своевременно провеждане на санитарни и принудителни сечи;
9. обелване на иглолистните материали, добити през периода от 1 април до 30 септември, ако престояват в гората повече от 30 дни след сечта; добитите материали извън този период се обелват до 20 април или се извозват от гората;
10. превозване извън горите на буковите строителни материали, добити от 1 април до 30 септември, най-късно 1 месец след сечта, а отсечените в останалото време – в срок до 1 май;
11. поддържане на оптимални дивечови запаси и провеждане на мероприятия за подобряване на хранителната база и местообитанията на дивеча.

Чл. 44. Карантинната дейност се осъществява от БАБХ.

Раздел II

Химична борба. Условия за прилагане на продукти за растителна защита

Чл. 45. (1) Химичната борба е дейност, при която за унищожаване или ограничаване на вредители и патогени се използват ПРЗ.

(2) Продуктите за растителна защита се прилагат при условия и по начин, определени със ЗЗР, наредбата по чл. 32, ал. 2 от Закона за пчеларството и наредбата по чл. 135, ал. 2 от Закона за горите.

Чл. 46. Химична борба се провежда при производство на посадъчни материали в горските разсадници, в горските култури и насаждения, на складирана обла дървесина, фасонирана и преработена дървесина и др.

Чл. 47. Химичната борба в горските разсадници се провежда чрез:

1. обеззаразяване на семената;
2. обеззаразяване на почвата;
3. прилагане на подходящи ПРЗ.

Чл. 48. (1) Химичната борба с вредители в горски култури и насаждения се провежда, когато няма разработени надеждни биологични и други методи.

(2) Химичната борба се провежда чрез прилагане на ПРЗ с наземна техника, чрез въздушно пръскане, токсифициране, примамки и намазване.

Чл. 49. (1) Пръскането е основен начин за прилагане на ПРЗ.

(2) Според големината на капките пръскането е:

1. аерозолно – при големина на капките до 50 микрометра (мкм);
2. дребнокапково – от 51 до 150 мкм;
3. среднокапково – от 151 до 300 мкм;
4. едрокапково – над 300 мкм.

(3) Според разходната норма – работен разтвор на декар, пръскането е:

1. обикновено (конвенционално) – над 5 л/дка;
2. малобемно (ЛВ/LV) – от 1,5 до 5 л/дка;
3. ултрамалобемно (УЛВ/ULV) – 0,05 – 0,5 л/дка.

Чл. 50. Съхраняването на ПРЗ се извършва съгласно наредбата по чл. 47 от ЗЗР.

Раздел III Биологична борба

Чл. 51. Биологичната борба е дейност, използваща съществуващите в природата антагонистични взаимоотношения между организмите, и е микробиологична и макробиологична.

Чл. 52. (1) За микробиологична борба се използват микроорганизми (биологични агенти – бактерии, вируси, гъби и др.), формулирани във вид на ПРЗ, или чрез внасяне на ентомопатогени и гъби антагонисти.

(2) Употребата на ПРЗ с биологичен агент чрез въздушно пръскане се извършва:

1. при среднодневна температура над 15 °С;
2. при метеорологична обстановка, неподвижваща поне 6 часа валеж след третирането и влажност на въздуха над 60 % за водни и над 40 % за маслени формулации;
3. при развитие на размера на листата над 45 % и липса на роса върху тях;
4. когато вредителят е в начална фаза на нарастване на числеността и първа – втора възраст;
5. скорост на вятъра до 5 м/сек за ултрамалообемните пръскания;
6. от височина 10 – 15 м над върховете на короните.

(3) Прилагането на ПРЗ с биологичен агент чрез въздушно пръскане се извършва с инсталации за ултрамалообемно пръскане при брой на капките от 20 до 40 на 1 см² при широколистни дървесни видове или най-малко една капка на една иглица за иглолистните дървесни видове.

Чл. 53. (1) Макробиологичната борба включва използването на паразитоиди и ентомофаги (хищни насекоми, насекомоядни птици и др.).

(2) Паразитоидите се използват и числеността им се увеличава чрез:

1. развъждане в биологични лаборатории;
2. пренасяне от обекти със затихваща в обекти с нарастваща численост на вредителя;
3. подобряване на хранителната им среда (създаване на нектароносни ниви и опазване на нектароносните растения).

(3) Практическите мероприятия за повишаване ефективността на хищните насекоми (мравки, гъсеничари, бегачи, калинки и др.) са опазването им и подобряване на условията за живот с оглед увеличаване на тяхната численост.

(4) Увеличаването на числеността на насекомоядните птици се осъществява чрез:

1. поставяне на изкуствени гнездилици при спазване на изискванията за размери и форма, място на поставяне (окачване), брой и групиране в насажденията в зависимост от вида на птиците;
2. поставяне и зареждане на хранилки и поилки;
3. запазване на естествените места за гнездене (хралупести дървета и храсти).

(5) Дейностите по отглеждане, получаване, разселване и опазване на паразитоидите, хищните насекоми и птици се осъществяват от ДГС, ДЛС, УОГС, общините, горските сдружения по чл. 183 от ЗГ, както и от другите собственици на гори под методичното ръководство на лесозащитните станции.

Раздел IV Механична борба

Чл. 54. (1) Механичната борба е дейност, която включва изрязване, изстъргване, привличане, събиране и унищожаване на насекоми вредители (в различни фази от тяхното развитие), на повредени растителни части от гъби, бактерии и др., ограждане и използване на механични предпазни средства в култури и други обекти срещу повреди от дивеч, улавяне и унищожаване на гризачи и други методи.

(2) Механичната борба се прилага на ограничени площи или за предпазване на отделни ценни дървета.

Чл. 55. Механичната борба срещу болести и насекоми вредители се провежда чрез:

1. събиране и унищожаване на насекоми (яйца, ларви, какавиди и имаго), плодни тела на гъби, повредени семена, плодове, части и цели растения;
2. привличане и унищожаване на стъблени вредители чрез ловни дървета, колове, кори и др.

Чл. 56. Механичната борба срещу повреди от дивеча се провежда чрез:

1. ограждане на застрашени от повреди култури;
2. използване на индивидуални средства за защита на централния леторасъл или цялата фиданка.

Чл. 57. Механичната борба срещу гризачи се провежда чрез:

1. улавяне и унищожаване с капани;
2. наводняване на ходовете;
3. разораване и унищожаване на ходовете и гнездата.

Раздел V Интегрирана борба

Чл. 58. (1) Интегрираната борба е комбинация от профилактични, биологични, химични и механични методи за поддържане на ниска плътност на популациите на вредителя или болестта, при която използването на химически препарати е ограничено.

(2) Интегрирана борба срещу болести и насекоми вредители в горите се провежда в определени обекти под методичното ръководство на ЛЗС и представлява комбинация от следните мероприятия:

1. своевременно провеждане на отгледни, санитарни и принудителни сечи;
2. разрохкване на почвата и торене;
3. забрана на пашата;
4. засяване или засаждане на нектароносни треви и храсти;
5. окачване на изкуствени гнездилици и поставяне на поилки и хранилки;
6. ограждане на мравуняци и разселване на мравки от род *Formica*;
7. провеждане на механична борба;
8. провеждане при необходимост на борба с биологични продукти за растителна защита;
9. ограничено използване на химични продукти за растителна защита;
10. внасяне на ентомопатогени и гъби антагонисти.

Глава пета

ПРОВЕЖДАНЕ НА БОРБА С БОЛЕСТИ, ВРЕДИТЕЛИ И ДРУГИ ПОВРЕДИ И ОТЧИТАНЕ НА ЕФЕКТА

Раздел I Провеждане на борба

Чл. 59. Провеждането на борба с болести, вредители и други повреди обхваща:

1. изготвяне на технологичен план от ДГС/ДЛС, УОГС, общините и сдруженията по чл. 183 от ЗГ и други собственици за всички обекти, предвидени в приложение № 13 и дадени предписания за провеждане на въздушно пръскане, механична, биологична и наземна химична борба преди началото на борбата; технологичният план се изготвя по образец съгласно приложение № 15;

2. съгласуване на технологичния план от съответната лесозащитна станция преди провеждане на мероприятията;

3. извършване на контролно лесопатологично обследване на терена и издаване на предписание от ЛЗС по образец (приложение № 16) за прилагане на ПРЗ чрез въздушно пръскане;

4. организиране на дейностите по прилагане на ПРЗ съгласно чл. 45, ал. 2;

5. осигуряване на наземни технически средства за борба и авиотехника;

6. контрол от ЛЗС на цялостната дейност по подготовката и провеждането на въздушното пръскане, в т.ч. калибриране на системите за разпръскане, дозата на ПРЗ и метеорологичните условия при провеждане на борбата, за което се изготвя протокол по образец съгласно приложение № 17.

Чл. 60. В случаите, когато нападението от вредители в горски територии обхваща имоти на различни собственици и застрашава стабилността на горските екосистеми и технологията на пръскане изисква тяхното цялостно третиране, се допуска един от собствениците или управляващият територията да извърши въздушно пръскане на цялата засегната площ след уведомяване на другите собственици по реда на ЗЗР.

Раздел II Отчитане на ефекта от проведената борба

24. „Лесозащитно мероприятие“ е наблюдение, лесопатологично обследване и мерки за предотвратяване разпространението и намаляване на загубите от вредители, болести и други повреди в горите.

25. „Лесопатологичен мониторинг“ е наблюдение, обследване, оценка на здравословното състояние на горските екосистеми, установяване динамиката в разпространението на вредителите, болестите и повредите от тях, които се осъществяват в стационарни обекти.

26. „Новосъздадени горски култури“ са изкуствено създадени насаждения с възраст до 3 години (в райони до 1600 м н.в.) и до 5 години (в райони над 1600 м н.в.).

27. „Обеззаразяване“ е унищожаване на патогенни организми, установили контакт с гостоприемника.

28. „Обект“ е определена площ (територия) от гората в рамките на едно или повече съседни землища, обхваната от определен вредител, болест или друга повреда.

29. „Паразит“ е организъм, който живее на повърхността или във вътрешността на друг жив организъм (гостоприемник).

30. „Паразитоид“ е насекомо, паразитиращо в друго насекомо (гостоприемник); за развитието си паразитоидът използва само един индивид на гостоприемника, който в резултат на опаразитяването обикновено умира.

31. „Патоген“ е биотичен фактор, причиняващ болест.

32. „Повреда“ е видимо изменение на тъкани и органи, причинени от абиотични фактори (измръзване, пригор, снеголом и др.) или от биотични фактори (патогени, насекоми и други вредители).

33. „Покολение“ на вредителя е пълното развитие на даден организъм до полово зрял индивид.

34. „Популация“ е съвкупност от индивидите от един биологичен вид, които населяват трайно част от ареала на вида, имат сходни екологични изисквания, кръстосват се свободно помежду си и оставят плодовитото поколение.

35. „Популационна плътност на вредителите“ е средният брой индивиди в единица площ или обем.

36. „Продукти за растителна защита“ са продукти по смисъла на чл. 2, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕО и 91/414/ЕО на Съвета.

37. „Репеленти“ са химични вещества за защита на растенията, отблъскващи насекоми, гризачи и копитни животни.

38. „Пробна площ“ е специално обособена част от територията, заета от дадена екосистема. Размерът на пробната площ зависи от поставената цел.

39. „Първично огнище“ е мястото на първата поява и размножаване на вредител.

40. „Разрешена употреба“ е приложение на продукт за растителна защита при определени растения и растителни продукти и срещу определен вредител при условия на употреба, посочени в разрешението за пускане на пазара и употреба на продукта.

41. „Разрешен продукт за растителна защита“ е всеки продукт за растителна защита, за който има разрешение за пускане на пазара и употреба.

42. „Синергисти“ са вещества или препарати, които могат да засилят действието на активното(ите) вещество(а) в определен продукт за растителна защита, като същевременно не проявяват никакво или проявяват съвсем слабо действие.

43. „Стационарен обект“ са горски насаждения, в които се извършва многогодишен лесопатологичен мониторинг.

44. „Степен на нападение“ е броят на вредните организми в определен обем или площ.

45. „Степен на увреждане“ е показател за размера на повредите от биотични и абиотични фактори в балове или проценти.

46. „Третиране“ е разпръскване на разтвор, емулсия или суспензия от препарати или нанасянето им върху обработваните обекти.

47. „Феромони“ са химични вещества, отделяни от жлези с външна секреция при насекомите, които предизвикват изменения в поведението или във физиологическата реакция на индивидите от същия вид.

48. „Феромони – агрегационни“ са вещества, отделяни от индивидите на единия или на двата пола за привличане на останалите индивиди към място, подходящо за хранене, копулиране и яйцеснасяне.

49. „Феромони – полови“ са вещества, отделяни от женските индивиди за привличане на другия пол и копулация.

50. „Фитопатогени“ са биотични фактори, причиняващи болести по растенията.

51. „Фотоеклектор“ е устройство, служещо за изолиране на насекоми след излюпването или имагинирането им, благодарение на поведенчески реакции за излизане на светлина.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 132 от Закона за горите.

§ 3. Тази наредба отменя Наредба № 12 от 2011 г. за защита на горските територии от болести, вредители и други повреди (ДВ, бр. 2 от 2012 г.).

§ 4. Изпълнението на наредбата се възлага на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

§ 5. Указания по прилагането на тази наредба дава изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по горите.

§ 6. Наредбата влиза в сила шест месеца след обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

Министър: **Десислава Танева**

Приложение № 1 към чл. 14, ал. 3

Приложение № 2 към чл. 20, ал. 8 и чл. 40, ал. 1, т. 1

Приложение № 3 към чл. 23 и 28

Приложение № 4 към чл. 24, ал. 1, т. 1, чл. 25, ал. 2, т. 1, чл. 30, ал. 2, чл. 35 и чл. 63, ал. 2

Приложение № 5 към чл. 24, ал. 1, т. 1

Приложение № 6 към чл. 24, ал. 1, т. 3

Приложение № 7 към чл. 24, ал. 2, т. 4, чл. 25, ал. 2, т. 2 и 3 и чл. 32

Приложение № 8 към чл. 25, ал. 1

Приложение № 9 към чл. 26, ал. 2

Приложение № 10 към чл. 36, ал. 3 и чл. 37, ал. 3, т. 2

Приложение № 11 към чл. 36, ал. 4, чл. 37, ал. 1 и чл. 40, ал. 1, т. 2

Приложение № 12 към чл. 40, ал. 1, т. 3

Приложение № 13 към чл. 40, ал. 3 и чл. 41, ал. 3

Приложение № 14 към чл. 43, ал. 2, т. 3

Приложение № 15 към чл. 59, т. 1

Приложение № 16 към чл. 59, т. 3

Приложение № 17 към чл. 59, т. 6

Приложение № 18 към чл. 64, т. 1

Приложение № 19 към чл. 65, ал. 2

Приложение № 20 към чл. 65, ал. 2

